

Norrtåg AB – Protokoll styrelsesammanträde

Den 4 oktober 2022 kl. 12.00–13.00

Elite Plaza Hotel Örnsköldsvik, Hotellgatan 9

§ 935–948

Närvarande

Stig-Lennart Karlsson	Region Västerbotten
Thommy Bäckström	Region Västerbotten
Anders Öberg	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten
Nils-Olov Lindfors	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten
Elvy Söderström	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland
Jonny Lundin	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland
Per Wahlberg	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland (ersättare)
Anton Hammar	Region Jämtland Härjedalen
Catarina Espmark	Region Jämtland Härjedalen

Övriga närvarande men ej delaktiga i beslut

Annika Garpefjäll	Norrtåg AB
Maria Högländer	Norrtåg AB
Olle Tiderman	Norrtåg AB
Joakim Berg	Norrtåg AB
Linus Åkerlind	Norrtåg AB

Förhinder

Birgitta Larsson	Region Norrbotten (ersättare)
Richard Carstedt	Region Västerbotten (ersättare)
Johannes Andersson	Region Jämtland Härjedalen (ersättare)

Umeå 2022 det datum som framgår av elektronisk underskrift

Ordförande Elvy Söderström

Sekreterare Maria Högländer

Justerare Anders Öberg

Styrelsemöte Norrtåg AB 2022-10-04

§ 935 Mötet öppnade

Ordförande Elvy Söderström förklarar mötet öppet.

§ 936 Val av protokolljusterare

Styrelsen beslutar att utse Anders Öberg till justerare.

§ 937 Tjänstgörande ersättare

Samtliga ordinarie ledamöter närvarande

§ 938 Föregående mötesprotokoll

Protokollet läggs till handlingarna

§ 939 Vd rapporterar

Minnesanteckningar från strategidagen med styrelsen den 3 oktober läggs till protokollet, se sista punkten. Vad avser verksamhetsplan med mera.

Allmän information om bolagets aktiviteter samt organisation

Vd inledde med en reflektion över vårens förhandling med Vy Tåg och hur förankringsarbetet med styrelsen, ägarna och finansörerna hade fungerat under våren. Det blev många möten och många svåra beslut men det fanns över lag en samstämmighet och beslutsamhet som bidrog till att bolaget kunde träffa en överenskommelse och säkra trafiken. Vidare presenterades hur uppföljning och implementering av nya rutiner skett samt den omorganisation som gjorts i bolaget. Förstärkning på marknadssidan har skett i form av köp av tjänster hos operatören. En rekrytering av businesscontroller pågår.

Åtterrapporing av arbetet med långsiktig statlig medfinansiering

Arbetsgruppen, med representanter från regionerna i Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten, under ledning av Richard Carstedt har ännu inte fått till något möte med infrastrukturministern. Omtag ska ske när den nya regeringen är på plats.

Trafikförändringar

Från och med den 15 augusti har trafiken med den så kallade Bodenpendeln lagts ned efter beslut av RKM Norrbotten. De kommersiella avgångarna som Vy Tåg har initierats under tjänstekoncession är beställda av respektive region och kommer att fortsätta under T23. Det avser en dubbeltur Umeå-Övik och två dubbelturer lördagar mellan Östersund och Åre/Duved.

Åtterrapporing av status av hantering av allmänna handlingar och slutarkivering, bilaga 1

Arbetet med att åtgärda de förbättringar av bolagets hantering av allmänna handlingar och slutarkivering, enligt bilaga 1, fortlöper enligt plan. Bolaget räknar med att det mesta ska vara slutfört innan årets slut.

§ 940 Teknik och Fordon

Återrapportering X62 Coradia

Arbetet med tungt underhåll för X62-flottan pågår och snart är hälften av alla fordon åtgärdade. Åtgärderna innefattar boggirevision och andra tekniska åtgärder samt interiöruppräschning. Hela flottan beräknas vara klar i maj 2023.

Återrapportering X11 10-punktsprojektet

Euromaint har i oktober månad påbörjat arbetet med förbättringsåtgärderna på fordonstypen X11. Arbetet utförs i Notviken, Luleå. Förbättringsåtgärderna är ett led att förbättra fordonens tillgänglighet för trafik och säkerställa framtida reservdelsförsörjning.

Återrapportering X52 Regina

Planering pågår med Transitio kring Reginas samtliga upprustnings- och uppgraderingsprojekt (Midlife, Rise och övriga tekniska upprustningar). Transitios tidsplan är kraftigt förskjutet av olika skäl och Norrtågs Reginafordon kommer enligt nuvarande planering bli upprustade mellan slutet av 2023 till början av 2025. Mot bakgrund av detta kommer Norrtåg att arbeta för att bygga en temporär bistro i de tre UL-fordonen som idag saknar bistro samt foliera fordonet i norrtågsfärger.

Återrapportering Y31 Itino

Fortsatta motorproblem med Itiono vilket har gjort att fordonet haft långvariga underhåll och inte varit tillgänglig för den dieseldrivna sträckan. Linus presenterade bakgrunden till de många störningarna på Itinofordonet och den dialog som pågår med Transitio och dess underleverantörer.

Styrelsen godkänner rapporterna

§ 941 Trafik och infrastruktur

Status tågplaneperiod

Norrtågstrafiken är även den drabbad av den försenade kapacitetsprocessen hos Trafikverket. Inför T23 infördes nya arbetssätt för hantering av kapacitetsansökan hos Trafikverket. De nya processerna och de nya systemen vad gäller banarbeten, tåg och övriga tjänster har stora förseningar vilket gör att tågbolagen i Sverige inte kan släppa den nya tidtabellen som ska börja gälla i mitten av december för 2023. I nuläget är det trafik under banarbetsperioder som vi inte kan släppa biljetter till och vi kan inte heller släppa biljetter längre fram än till tidtabellskiftet i december, eftersom den nya tidtabellen inte är klar.

I det första utkastet som presenterades av Trafikverket har de flesta av våra ”takttidtabells”-anpassningar tagits bort och vi har återigen fått en varierande tidtabell. Ett flertal av våra anslutningar mellan tåg i Boden och Umeå har även tappat sin anslutning på grund av förskjutningar jämfört med nuvarande tidtabell, vår ansökan och första utkastet. Förslag till justeringar är inskickat och nytt förslag ska presenteras vecka 42.

Banarbeten och aktuell infrastruktur

De banarbeten som pågått främst på Botniabanan och Ådalsbanan fortsätter under vecka 39–42 i varierande omfattning, men bör efter vecka 43 minska i antal på grund av vinter. Planeringen och kommunikationen inför banarbeten har i år fungerat bättre. Bland annat erbjöds periodkortsinnehavare att resa med länsbussar mellan Umeå och Vännäs för att kompenseras för det minskade tågutbudet.

§ 942 Kvalitetsrapport Trafik och Ekonomi, bilaga 2 och 3

Annika Garpefjäll presenterade aktuell trafik kvalitet och resande ackumulerat augusti 2022. Sommarmånaderna har visat en stark resandeutveckling och ökade intäkter jämfört med 2019. Under juli månad var resandet 7 procent högre än samma period 2019. Ackumulerat augusti är resandet -15 procent jämfört med 2019. Vissa linjer har en väldigt stark utveckling medan andra linjer inte har haft samma återhämtning. Under månaderna juni och enstaka veckor i augusti har det pågått stora banarbeten, vilket påverkar både resande och intäkter.

Vidare presenterades punktligheten i relation med andra regionala tågbolag i Sverige och den låga punktlighet på de sträckor som trafikerar norr om Umeå. Antalet merförseningar kopplat till infrastruktur fel och följd fel avviker kraftigt i jämförelse dels med trafik söder om Umeå, dels med riket. Bolaget har tillsammans med RKM Norrbotten för avsikt att påbörja ett kvalitetsarbete för att förbättra punktligheten i norr.

Trafikkostnaden per den 31 augusti har ett utfall på 236 736 kkr jämfört med budget 265 309 kkr. De största avvikelserna är kopplat till en minskad operatörsersättning på grund av resandentäkterna för perioden jan-maj som var betydligt högre än budgeterat för motsvarande period. Vidare har elprisutvecklingen för de sex första månaderna inte fallit ut som befarats, och det har medfört att bolaget har fått 5 816 kkr minskade kostnader jämfört med budget. De tekniska projekt på fordonen vi hade planerat under 2022 har ännu inte kunnat genomföras av olika anledningar. Baserat på utfallet per augusti har bolaget gjort en bedömning av regionernas medfinansiering för hela 2022, vilket uppgår till 46 msek lägre än tilläggsbudget 2022. Mycket hänförligt till ökade biljettintäkter och upplösning av reserv från 2021.

Vidare presenterades den uppvaktning bolaget gjort till Trafikverket om utlösande av optionsåren i gällande samverkansavtal.

Styrelsen godkänner rapporterna

§ 943 Marknad och kommunikation

Biljettsystem

Dagens leverantör av biljettsystem, Silverrail, som idag levererar till Samtrafiken, SJ och Vy med flera, avslutar sin tjänst under 2023. Med anledning av detta upphandlar och utvecklar nu samtliga större aktörer nya leverantörer och system för biljetthantering och distribution. SJ, Vy och Samtrafiken siktar alla tre på en gemensam övergång från juni-oktober 2023. Norrtåg AB följer operatörens arbete nära för att säkerställa Norrtågbiljetternas funktion i sig och i anslutning till övriga biljettsystem, såsom Samtrafiken och länstrafikbolagen i norr.

Prisstrategi

Norrtåg tillämpar dynamisk prissättning på samtliga linjer från den 1 september, med särskild fokus på Mittbanan där vi har en svagare återhämtning på resandet och hård konkurrens från SJ. Samtidigt utreder Norrtåg och operatören vad som är möjligt att hantera med nuvarande biljettsystem gällande produktutbud, flexibilitet och kampanjer. Utifrån styrelsens strategidiskussion tas nu fram ett förslag till principer för pris- och produktstrategi som ska beslutas av styrelsen.

Aktuella kampanjer

För att öka arbetspendling med tåg Vännäs–Vindeln–Umeå kommer en priskampanj med billigare periodkort att testas under en längre tidsperiod. Formerna för detta utreds just nu. Målet är att vinna marknadsandelar från bilen, både för de som reser ofta och de som reser i mer varierad grad.

Övriga pågående kampanjer är en priskampanj på Mittbanan och fokus på att barn reser gratis i vuxens sällskap med Norrtåg, en unik fördel i att resa med oss.

Cykel ombord Norrtåg

Norrtåg har antagit nya riktlinjer för cykel ombord. De nya riktlinjerna medger upp till tre cyklar ombord på samtliga fordon och därigenom alla linjer från den 1 oktober. På sikt ska dessa platser kunna bokas mot en tilläggsavgift, men detta begränsas idag av biljettsystemet.

Styrelsen godkänner rapporterna

§ 944 Riskanalys – uppföljning

Bolaget presenterade ett utkast av riskgrupper utifrån de nya förutsättningarna i avtalet och utvecklingen i samhället. Styrelsen diskuterar utkastet.

Styrelsen uppdrar till vd att bereda ett förslag till ny riskanalys utifrån nya förutsättningar i avtalet och de inspel som styrelsen lämnat i SWOT analysen till nästa möte.

Styrelsen godkänner rapporten

§ 945 Styrelseutvärdering

Ordförande sammanfattar resultatet. Det var ett annorlunda år med många möten och svåra frågor, men det har varit ett bra deltagande från ledamöterna på samtliga möten. I utvärderingen lyfter man det goda samarbetet mellan styrelse och vd. Styrelsen känner ett stort förtroende för bolagsledningen som genomför fattade beslut väl. Ordförande uppmanar alla att komma med inspel hur arbetet ska utvecklas i det fortsatta styrelsearbetet. Ny utvärdering sker våren 2023.

§ 946 Övriga frågor

Mötet beslutade om följande datum för styrelsemöten första halvåret 2023.

2 mars, kl. 9.30–14.00 Umeå Årsredovisning, budgetramar för 2024 samt visning av Depå

19 april kl. 15.00 Avstämning via Teams

25 maj, kl 9.30–14.00 Teams Årsstämma, konstituerande styrelsemöte och styrelsemöte

§ 947 Styrelsens enskilda överläggningar

Styrelsen fann inget behov av enskilda överläggningar.

§ 948 Minnesanteckningar styrelsens strategidag 2022-10-03

Under strategidagen fick styrelsen komma med inspel till det utkast till verksamhetsplan som arbetats fram av bolaget för åren 2022 och 2023. Vidare gav styrelsen inspel på den tidigare SWOT-analysen som funnits i bolaget.

Trafikkvalitet är en viktig del av resenärens uppfattning om tågtrafik och för att öka resandet. För att ta del av framgångsrika exempel hur man förbättrar trafikkvalitet hade bolaget bjudit in MTR infrastrukturchef Örjan Eriksson som under flera år har arbetat med att identifiera orsaker till merförseningar och kommit med inspel till Trafikverkets underhållsavdelning. Ett framgångsrikt projekt

genom att analysera orsakerna dels via trafikledningen, dels via Trafikverkets underhållsdokumentation kunna ringa in de avgörande infrastrukturfelen som ger mest merförseningar.

Joakim Berg presenterade underlag för kommande prisstrategi. Styrelsen gick igenom Norrtågs nuvarande utbud och prissättning, generellt och linje för linje, samt hur marknaden ser ut idag. Norrtåg har idag dynamisk prissättning på samtliga linjer, som varierar beroende på tid till avgång och bokningsläget. Priset utgår från fyra olika prismodeller beroende på vilka som normalt reser på den avgången. Just nu är inriktningen att öka resandet på avgångar utanför ”peak”-tider och främja de som bokar sina biljetter i god tid innan avgång. Utöver enkelbiljetterna finns det storköp med rabatt (”Flexbiljett 10, 20 och 40”) samt två periodkort (periodkort 30 dagar och SMART-pris). Respektive län/region/RKM sätter själva ett pristak på periodkortet genom att länskort alltid är giltiga ombord. Styrelsen diskuterade målen för bolaget och hur resandet och förutsättningarna på respektive sträcka skiljer sig åt och hur Norrtåg ska förhålla sig till konkurrerande trafikslag och tågbolag.

En stor del av strategidagen diskuterades den pågående utredningen om Norrtågs framtida trafikupplägg och behov av fordon. Linus Åkerlind återrapporterade om projektgruppens besök på InnoTrans i Berlin under september månad. Gruppen hade ett flertal möten med aktuella fordonsleverantörer för att diskutera fordonstandard, ledtider för upphandling men även om möjligheten att köpa fordon med tillhörande underhållsättagande. Vidare påtalades vikten av att tillhandahålla depåkapacitet i motsvarande mån när väl fordonsflottan utökas. Gruppen är eniga om att en kravställan bör arbetas fram i fordonsstrategin tillsammans med Transitio.

Vidare presenterade Olle Tideman status i pågående tågstrategi och det förankringsarbete som pågår i respektive region. Arbetet med tågstrategin är inne i en slutfas och beräknas bli klar under 2022. Fokus just nu är bland annat att enas om hur trafiken förväntas utvecklas inom de närmaste 15 åren. Detta beror primärt på resande- och samhällsutvecklingen, men också den politiska viljan och samhällets förmåga att finansiera trafiken. I tågstrategin har fyra utvecklingssteg definierats:

1. T26 Upphandling 2025 basutbud – trafikbeställning
2. T29 Upphandling 2025 option – trafikbeställning/beg fordon
3. T32 Medellång sikt med nya fordon/fordonsupphandling
4. T40 Lång sikt – politisk vilja/utredning/nya förutsättningar

Mycket av det avslutande arbetet fokuserar nu på att ta fram en gemensam plan för den framtida trafiken. Detta ska ligga till grund både för kommande upphandling och kommande fordonsanskaffning. I tågstrategiarbetet finns också ett antal fokusfrågor som får uppmärksamhet, och en större marknadsanalys kommer att genomföras under året.

Styrelsen godkände rapporteringen och gav vd i uppdrag att slutföra arbetet med verksamhetsplan, internkontrollplan, kommunikationsplan samt principer för produkt- och prisstrategi samt presentera en tidsaxel över vilka beslut som måste tas under 2023 avseende trafikbeställning, upphandlingsform och framtida fordonsanskaffningar.

Ordförande avslutar mötet

